UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 175. Quænam pœnitentiæ sint utiliores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

Visual Library

ita esset, non frangeretur quidem sigillum, attamen facilè orietur saltem suspicio prudens, quòd hoc pro poenitentia sit impositum, & sic manifestabitur graviter deliquisse: hinc *Concilium Coloniense* apud *Francolinum* n. 22. ait, *Quâ poenitentiâ, etsi, qui deliquit, non proderet speciatim crimen suum, tamen ipso facto confitebatur & declarabat Ecclesiæ, se graviter peccasse*: est autem contra sigillum, si manifestetur poenitentem graviter peccasse, ergo.

§. 3. Docuerunt aliqui salvo sigillo potuisse aliquando Confessarios deferre ad Episcopum enormia crimina, sed id absolutè illicitum esse, dicetur n. 1975. Imò *Rayn.* in Heter. tom. 16. s. 1. pu. 9. n. 33. non omnino approbat factum S. *Alberti* Monachi, qui poenitentes suos priùs juramento adstringebat, ut ad Episcopos irent, & eadem flagitia eis confiterentur, est enim durum nimis & alienum à consuetudine Ecclesiæ ita cogi bis eadem confiteri. 1266.

Q. 175. *Quænam pœnitentiæ sint utiliores.* R. 1267.

§. 1. Universim illæ sunt utiliores, quæ sunt magis accommodatæ ad hunc vel illum poenitentem discretè affligendum & efficaciter emendandum: Hinc vix prodest longas orationes imponere illis, qui vix tempus habent orandi, aut aliunde obligati sunt ad multùm orandum, aut se accusant de omissis sæpe longis orationibus pro poenitentia injunctis. Magis quoque conducunt pauca opera cum fervore & in gratia facta, quàm multa tepidè & in statu peccati mortalis. Itaque talibus injungendæ sunt aliæ poenitentiæ parvæ & efficaces, v. g. ut certâ die aut certis festis confiteatur & communicet. Ut de mysterio, ad quod maximè afficitur,

tur, vel de materia, quâ maximè terretur, per aliquod tempus quotidie meditetur aliquid. Ut librum aliquem legat efficacem pro suggerendis motivis ad hoc vel illud faciendum aut emendandum. Ut usque ad proximam confessionem manè proponat cavere hoc vel illud peccatum: vesperi autem examen instituat; & si in eo deliquerit, conteratur; si non, proponat in crastinum similiter cavere, petens ad id gratiam Dei. Ut vesperi lecto incumbens cogitet se aliquando moriturum & è lecto non surrecturum: manè evigilans omnium primò cogitet se aliquando à morte evocandum ad judicium & de tota vita redditurum rationem. Ut usque ad proximam confessionem, quoties hanc vel illam tentationem sentiet, cogitet Deum sibi præsentem, qui judicabit & severè puniet, si labatur. Ut quoties lapsus fuerit, statim certam aliquam pœnam subeat, aut intra diem à lapsu confiteatur &c.

1268. §. 2. Eleëmosyna est divitibus, avaris, injustis efficacissimum opus satisfactionis, quia pecunia est illis quodammodo sanguis & anima effectûs inordinati: cavere tamen debet Confessarius, ne eleëmosynas velit sibi vel suis applicari. Contra peccata carnis, ebrietatis, gulæ, valent macerationes corporis per jejunia, cilicia, castigationes, subtractiones commoditatum, sic enim igni ligna subtrahuntur. Contra peccata odii, invidiæ, iracundiæ, maximè valent opera humiliationis aut charitatis erga proximum, à quo est quasi naturalis aversio. Denique cùm omnia peccata ex amore proprio vel nimio appetitu delectationum suarum nascantur, generale & utile remedium est, ut qui com-

misit

misit illicita in aliqua materia, in eadem etiam illicitis abstineat.

§. 3. Opus, cæteris paribus, est tantò magis satisfactorium, quantò magis est meritorium, secundùm dicenda n. 1306. nam etiam meremur aliquam remissionem pœnæ : hinc cùm actus fidei, spei, charitatis sint maximè meritorii & plurimùm conferant ad emendationem vitæ, utilissimè pœnitentibus injungentur recitandi ex certis formulis. Putat *Anton. Sucquet* in via vitæ l. 3. c. 1. fontem omnis peccati & relapsuum esse defectum fidei, non enim vivè credimus, quæ fides Catholica proponit, sed tantùm cognoscimus humano aliquo & veluti mortuo modo, atque ideo vel non supernaturaliter, vel non satis efficaciter emovetur voluntas nostra ad detestanda peccata & emendandam vitam ; quomodo enim possibile est, si homo supernaturaliter & firmè crederet Deum esse summum bonum, ut ita facilè eum offenderet ? si crederet peccatis destinatas esse pœnas æternas inferni, quomodo propter momentaneam voluptatem se illis addiceret ? &c. 1269

§. 4. Monet S. *Salesius* in Instruct. confess. c. 8. non expedire dare pœnitentias conflatas ex rebus diversis, v. g. ut varias orationes recitet, tum jejunet, tum se flagellet &c. eò quòd pœnitens facilè eorum obliviscatur aut peragat sine fervore. 1270

§. 5. *Rayn.* suprà ait, pars longè maxima pœnitentiæ est increpatio, quam Confessarius adhibet post audita peccata, perfundens pœnitentem utili rubore & optabili confusione, ea quippe confusio est admodum onerosa pœnitenti, qui non potest tergiversari, quia tenetur 1271

suâ-

suâmet confessione. Imposita igitur à Confessario, si à poenitente excipiatur patienter, habet rationem satisfactionis maximè efficacis ad abstergendum reatum poenæ etiam ex opere operato, secundùm dicta n. 1236. Et videndum, ut increpatio sit justa, quando nempe cadit in gravia delicta: imò etiam cum gravibus peccatoribus increpatio debet esse prudens & absque convitio.

1272 §. 6. Notat *Rayn.* à n. 30. inutilem ac imprudentem fore poenitentiam, si Confessarius consuetudinario imponat non ampliùs relabi in peccatum consuetudinis, hoc enim est illum de se nimis fragilem exponere periculis novæ mortalis malitiæ; & deberet ipsi imponi medicina pro emendando peccato, non ipsa peccati omissio, ad quam aliunde tenetur. Fatendum tamen est, posse, sed rarò, quasi in poenam admitti votum poenitentis de non relabendo, si spes sit ex occasione voti efficaciorem cautelam esse adhibendam, sed expedit non permittere votum nisi ad tempus, ut exploretur, an prosit nec ne.

1273 *Q. 176. Quid addendum circa obligationem pœnitentis in implenda pœnitentia.* ℟. seqq. § 1. Quamvis *S. Th.* in 4. Dist. 20. q. 1. a. 3. quæstiu. 1. tantùm dicat esse *consulendum eis, qui indulgentiam consequuntur, ne propter hoc ab operibus pœnitentiæ injunctis abstineant*, ideoque *Mendo*, *Beja*, *Lugo* d. 27. s. 2. aliique multi apud *Avers.* q. 13. s. 9. & cum *Vindice Gob.* ad prop. 26. n. 20. dicant lucrantem pro se Indulgentias liberari à poenitentia per Confessarium injuncta. Oppositum tamen in praxi est tenendum, tum quia poenitentia pertinet ad integritatem Sacramenti, tum quia